

Mateřská škola Veltruská

Veltruská 560, Praha 9, 190 00

PODPORA PRO DĚTI S OMJ

„Od chvíle, kdy lidská bytost přišla na svět, se stala komunikace nejdůležitějším faktorem určujícím, jaké vztahy si člověk vybuduje, co se mu v životě přihodí, jak dokáže přežít, rozvíjet důvěrné vztahy, jak bude výkonný, jaký dá životu smysl.“

(Satirová, 1994, str.52)

Cílem tohoto programu „Podpora pro cizince – děti s OMJ“ je především rozvoj dítěte, jeho učení a poznání. Je především důležité, aby děti, které dochází do mateřské školy a jejich mateřským jazykem není čeština, se mohly seberealizovat, popsat své potřeby, a dále se rozvíjely na verbální a komunikativní úrovni.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V OBLASTI JAZYK A ŘEČ

- správně vyslovovat
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady a pocity ve vhodně formulovaných větách
- umět vést rozhovor
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty
- sledovat příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu a jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky

ORGANIZACE PROGRAMU

- Do programu je zařazeno maximálně 8 dětí
- 1 lekce trvá 30 minut
- Program probíhá 2x týdně
- Na program je vyčleněn vhodný prostor

METODY A PRINCIPY PROGRAMU

- Používáme různorodé činnosti, zapojujeme pohyb
- Zapojujeme moment překvapení
- Děti zapojují při výuce co nejvíce smyslů
- Využíváme principy názornosti, opakování, nabalování
- Učitelka předem promýšlí formulace výroků, které v lekci použije a které chce naučit děti
- Výroky, které se mají děti naučit, jsou jednoznačné, opakují se ve stejném znění

- Výroky rozkládáme na menší části (věty na slova, slova na slabiky, cvičíme výslovnost hlásek)
- Postupujeme od jednoduchých vyjádření ke komplexním
- Nabalujeme na zvládnutou slovní zásobu

PROJEV DÍTĚTE

- Každé dítě se dostane na řadu
- Děti se snažíme co nejrychleji dostat do role mluvčího
- Nenutíme děti k jazykovému projevu
- Postupujeme od pasivního porozumění k aktivní produkci

PROJEV UČITELKY

- Užívá gest a mimiky
- Výrazně artikuluje
- Mluví v přiměřeném tempu a dostatečně nahlas
- Užívá správnou a různorodou intonaci
- Užívá spisovnou češtinu
- Navazuje oční kontakt, zajistí, aby na něj všechny děti viděly

STRUKTURA LEKCE

1. Úvodní část
2. Opakování
3. Hlavní výuková část
4. Závěrečná část

FORMY JAZYKOVÉHO PROJEVU PEDAGOGA

- **Mluvit zjednodušeně** (ale vždy správně, nikdy nekomolit jazyk). Například místo komentáře: „Tak děti pomalu dokončujte, co máte rozdělaného, odložte si všechny hračky a pojd'te na svačinu“ je vhodné využít jednoznačné a jednoduché sdělení: „Je svačina!“ Můžeme pak připojit krátkou instrukci a znovu zopakovat předešlé sdělení: „Jdeme uklidit hračky, je svačina.“ Dáme tak dětem mnohem větší šanci porozumět. Pro názornost je možné ukázat na připravené jídlo nebo použít komunikační kartičky.
- **Využívat stejné obraty a slova** (například při cvičení s tenisovým míčkem používáme stejný výraz, nikoli střídání – míč, míček, balónek, tenisák – dítě si musí být jisté pojmem, který označuje danou věc.
- **Dodržovat vhodné tempo řeči**-pozdvolné tempo dává šanci pro lepší porozumění.

- **Dodržovat frázování řeči**-je důležité zřetelně oddělovat jednotlivá slova, členit myšlenky a úseky věci, využívat pomlky a pauzy, aby více slov nesplynulo.
- **Mluvit dostatečně nahlas**
- **Využívat správnou intonaci**
- **Dbát na důslednou výslovnost a artikulaci**

STRUKTURA JAZYKOVÉ LEKCE

- **Úvodní rituál:** slouží k uvolnění dětí a navození pozitivní a radostné atmosféry, k přechodu do programu,
- **Opakování:** Tato část je zaměřena na opakování z minulých setkání.
- **Hlavní výuková část:** Přináší nová témata či rozvíjející téma z minulého setkání. Obsahem jsou vedená jazyková cvičení zaměřená na vybranou tematickou oblast.
- **Pohybové hry:** zaměřené na opakování z předešlých lekcí, případně propojené i s novými naučenými jevy. Učitelce slouží i jako diagnostický nástroj, jak dalece si děti osvojily předchozí látku.
- **Závěrečný rituál:** píseň, báseň nebo říkanka s ukazováním apod. Ideálně vymyslet tak, aby byly obsaženy jevy nebo důležité fráze (prostorová orientace, barvy, pozdravy).
Rozloučení NASHLEDANOU

POMŮCKY

- DOMINO – Pracovní sešit – Český jazyk pro malé cizince 1
- Kniha – Obrázkové čtení
- Pracovní listy – Montessori-Roční období, V lese
- Nápadníček aktivit pro MŠ – Meta (Činnosti pro celou třídu s ohledem na děti s odlišným mateřským jazykem)
- Kouzelný pytlíček plný překvapení – výroba pytlíčku s předměty uvnitř
- Obrázkové kartičky s piktogramy
- Maňásek – náš kamarád a průvodce na cestě za lepším učením se českého jazyka
- Další pomůcky